

**Rəşid
Faxralı**

Yarımçıq məzuniyyət

2016-cı ilin aprel döyüşlərində
şəhid olan əsgərlərimizin ruhuna

(sənədli hekayə)

Ürəyindən keçənləri kimsəyə bildirmirdi. Düşüncələrində istəklə tərəddüd çarpışmaq-daydı; istəyini bildirməyə tərəddüd edirdi, tərəddüdünü yumşaltmağa, yumşalda-yumşalda əritməyə çətinlik çəkirdi. Nə onu bacarırdı, nə o birini. Nə ondan uzaqlaşsa bilirdi, nə o birindən. Döyüş növbəsinə getmə ərəfəsində özünü birtəhər ələ alırdı ki, kimsə qayğılı olduğunu hiss etməsin. Bilən olsa, xidmətə buraxmazdılar, əvəzinə başqasını göndərərdilər. Bunu istəmirdi.

Dörd gündən sonra qardaşının toyu olacaqdı. Gəlinin babası ağır xəstə olduğundan qudalar razılığa gəlmişdilər ki, toyu tezləşdirsinlər. Seymur səbrsizlik eləmişdi: "Samirsiz nə toy?". Atası onun sözünü kəsmiş, "Samir əsgərdir. Komandirinə deyər, imkan olsa, gələr, olmasa gəlməz..." - demişdi. Samirə də zəng eləyib döndönə tapşırırmışdı ki, imkan olmasa gəlməz...

Bacısından ötrü "burnunun ucu göynəyirdi". Qoşa qollarını anasının kürəyində çarpazlamaq istəyirdi, nə-nəsinin köksünə sığınmağı arzulayırdı. Qardaşının əllərinin saçlarında gəzişməsinə "dədə boyu" bilmək keçirdi könlündən. Fərsət tapıb Təranəylə də görüşəcəkdı. Deyə bilmədiklərini deyəcəkdı...

Onu xəyaldan gün növbətçisinin səsi ayırırdı:

-Samir, komandir səni çağırır!

...Komandirin kabinetindəydi. Elə bil havası çatmırdı. Niyə çağırıldığını dəqiq bilməsə də gümanlayır, çavuş Tuncay Cəfərlini qınayırdı: "Onun işidi. Komandirə nəse deyib. Yoxsa komandir fikirli olduğumu hardan bilərdi..."

-Həsənov, səni qayğılandıran nədi, nəyin fikrini çəkirsən? - komandir təmkinlə dilləndi.

Komandirin sərt baxışlarından sıxılırdı. Desinmi? - necə desin, deməsinmi? - necə deməsin. Digərləri kimi o da komandirin sayğısını öz üzərində həmişə hiss eləyirdi. Ondən ata,

qardaş qayğısı görürdülər. Hamısı komandiri çox istəyirdi.

-Komandir, - dedi. -Dörd gündən sonra qardaşımın toyudu...

Kəlmələr közə dönüb dodaqlarını yandırır. Daha heç nə demədi, deyə bilmədi. Alına soyuq tər gəldi. Ürəyi uçdu. Neçə gündən bəri ürəyinə yük olanları demişdi. İndi nə eşidəcəyinin intizarındaydı...

Ermənilər atəşkəsi tez-tez pozurdu. Səngərdəşini, səngər qardaşını dar ayaqda qoyub getməyi şəninə sığışdırmırdı. Həm də qardaş toyunda doyunca, yorulunca oynamaq keçirdi könlündən. Neçə illərin o üzündə qalan yeniyetməliyində olduğu kumu. "Güləşəngi" çalınanda sümükləri titəyirdi. Yaxşı güləşirdi. Adına "qayışbaldır" deyirdilər. Qardaşının da toyunda güləşmək istəyirdi. Bu dəfə əsgər kimi...

-Get, Həsənov, - komandir ağır ağır dillənib alını ovuşdurdu. - Səni yenə çağıracam...

Kabinetdən çıxdı.

Hər yandan yazın qoxusu gəlirdi. Ağacların tumurcuqları yarpaqlamaqdaydı. Bir qədər aralıda gövdəsi yaranmış ağac da vardı. Hərbi hissə əsaslı təmir ediləndə o ağacı müharibədən bir nişanə kimi saxlamışdılar. Seymur budağı gövdəsindən aralanmış bu ağacın yanında həmişə ayaq saxlayırdı. Bu boyda bir ağac da evlərinin həyətinəydi. Bu ağacı görəndə həyətlərindəki o ağac düşürdü yadına...

Komandirin son kəlmələrini xatırladı. "Səni yenə çağıracam...". Bu kəlmələrdən sezilən işıq istəyinin ağ yoluna dönmüşdü. Bu yolun sonunda kəndləri vardı, kəndlərində evləri vardı, evlərinin həyətinə toy mağarı vardı. Kənddə sevdası...

İki saatdan sonra döyüş növbəsinə gedəcəkdı...

Samir on günlük məzuniyyətə buraxılmışdı.

Sabah toy olacaqdı.

Təranəni görmək, ürəyini açmaq istəyirdi. Bu iki gündə gəlib-gedənlərə görə evdən çıxmağa imkanı olmamışdı. "Sabah mütləq görəcəm..." - düşündü...

Razılığı olsa, elçi göndərəcəkdı. Dilsiz sevdasının dili sabah açılacaqdı...

Otağın pəncərəsi açıqıydı. Səhər yeli otaqda şahlıq eləyirdi. Vaxt öldürmək üçün televizoru açdı. Aparıcının verdiyi məlumatları eşidincə qanı damarında dondu elə bil: düşmənlər onun xidmət elədiyi ərazidə də atəşkəsi pozmuşdu. Ağır döyüşlər gedirdi.

Anasına heç nə demədən tələsik həyəte çıxdı. Atası həyətdəydi. Tələsik ona yaxınlaşdı.

-Ata, - dedi. - Ermənilər atəşkəsi yenə pozub. Ağır döyüşlər gedir...

Atası əl saxladı, belə tullayıb bir az maraqla, bir az narahatlıqla oğlunu süzdü, yəni başa düşmədim.

-Mən qayıtmalıyam, ata. Orda vəziyyət ciddidi. Mənə xeyir-dua ver...

Samir də döyüşürdü...

Hansı hissin təsirindənsə, sağ cənaha baxdı. İki-üç erməni dəydi gözələrinə. Atışın səmtini ora yönəltdi. Biri öldü. Digər ikisi qeyb oldu elə bil...

Atışı davam etdirirdi...

Qəflətən diz çökdü - sinəsinə qəlpə dəymişdi...

Gözucu sağına-soluna boylandı...

Göy üzündə gördüyü qara buludlar ağır-ağır üstünə enirdi...

Özünü toplayıb ayağa qalxmaq istədi, qalxa bilmədi...

Əsgər Samir Həsənov şəhid olmuşdu...

Samirin məzuniyyət vərəqi köz olub komandirin əllərini yandırır: məzuniyyətin qurtarmasına üç gün vardı...

10 aprel 2016-cı il